

Waterrapport Frankrijk

Overzicht van de watersector in Frankrijk opgesteld door Justin Groenefelt (december 2019 en januari 2020)

Joris Houtman

DIRECTOR NBSO LYON / NL PAYS-BAS

Netherlands Business Support Office

Centre d'Affaires Le 21 | 21 rue d'Algérie | 69001 Lyon | France

T +33 (0)4 72 40 08 40

M +33 (0)6 08 16 35 22

j.houtman@nbsso-lyon.fr

Follow us to keep in touch www.linkedin.com/company/nbsso-lyon

Inhoudsopgave

Algemene Informatie.....	3
Pôles de compétitivité.....	3
Axelera.....	3
Capenergies.....	4
Derbi.....	4
Pole Avenia.....	4
Pole Eau/ Aqua Valley.....	4
Pole Mer Bretagne Atlantique.....	4
Pole Mer Méditerranée.....	4
Tenerrdis.....	5
Clusters.....	5
Cluster Eau & Climat.....	5
Cluster EMS.....	6
DREAM Eau & Milieux.....	6
Hydreos.....	6
Pôle Environnement.....	6
Instituten.....	6
Ministère de la Transition Écologie et Solidaire.....	6
French Water Partnership.....	7
ASTEE.....	7
Key Players.....	7
Altereo.....	7
Artelia.....	7
Derichebourg.....	8
Sogedo.....	8
Suez.....	8
Tauw.....	9
Veolia.....	9
Events.....	9
Pollutec.....	9

Journées Information Eaux.....	10
Water Tech Hackathon.....	10
Cycl'eau	10
Carrefour des Gestion de l'Eau.....	11

Algemene Informatie

Dit rapport over de stand van zaken van de Franse watersector wordt opgesteld vanwege de benoeming van Nederland tot 'Country of Honour' op de 29ste editie van het evenement Pollutec. Nederland heeft wereldwijd de ijzersterke reputatie als watermeester en wordt door veel landen geroemd door zijn expertise en wordt gezien als inspiratiebron. Ook in Frankrijk is de watersector sterk vertegenwoordigd mede dankzij de kilometerslange kustlijnen langs de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee. In dit rapport worden onder meer de pôles de compétitivité, clusters, key players en evenementen van de Franse waterindustrie gepresenteerd.

Pôles de compétitivité

Voor Nederlandse bedrijven of kennisinstellingen zijn de pôles de compétitivité een snelle manier om een groep bedrijven en kennisinstellingen rond een specifiek onderwerp te identificeren en te benaderen. Nederlandse bedrijven die zich in de nabijheid van dergelijke pôles bevinden en dus een Franse status hebben, kunnen lid worden. Een bedrijf dat niet tot de pôle behoort, kan toch deelnemen aan een onderzoeksproject. Het bedrijf profiteert echter niet van de Franse overheidssubsidie voor het betreffende project.

Axelera

Axelera is een pôle de compétitivité in Auvergne-Rhône-Alpes op het gebied van chemie, milieu en energie. Axelera is een krachtig netwerk met meer dan 364 leden dat bedrijven (MKB, grote bedrijven en multinationals), onderzoekslaboratoria en opleidingsorganisaties in de chemie -en milieusector samenbrengt. Onder andere milieudiensten die actief zijn op het gebied van water zijn aan Axelera gelieerd.

<https://www.axelera.org/presentation-pole-de-competitivite-axelera/>

Capenergies

Capenergies is een pôle de compétitivité in Provence-Alpes-Côte d'Azur op het gebied van energie met 545 leden. De cluster bestaat uit een netwerk van stakeholders, waaronder grote industriële groepen, bedrijven, onderzoeks- en onderwijsorganisaties en financiers. De missie van Capenergies is om haar leden te verenigen om een solide ecosysteem te creëren, de economische ontwikkeling te stimuleren en het concurrentievermogen van de energiesectoren in de regio's PACA, Corsica, Guadeloupe, Réunion en Monaco te versterken.

<https://www.capenergies.fr/a-propos-de-capenergies/>

Derbi

Foutmelding

Pole Avenia

Pole Avenia is een pôle de compétitivité in Nouvelle Aquitaine op het gebied van geowetenschappen en ondergrondse energiesectoren. Pole Avenia, gevestigd in Pau in het zuidwesten van Frankrijk, telt meer dan 180 leden (multinationals, grote bedrijven, Mkb'ers, R&D- en opleidingsorganisaties) in de energie- en milieusector. De cluster heeft tot doel innovatie te ondersteunen door de ontwikkeling van bijzonder innovatieve samenwerkingsprojecten voor onderzoek en ontwikkeling te bevorderen, alsook de industrialisatie door de ontwikkeling en groei van de aangesloten bedrijven te ondersteunen.

<http://www.pole-avenia.com/le-pole-avenia/>

Pole Eau/ Aqua Valley

Pole Eau/ Aqua Valley is een pôle de compétitivité met een netwerk van 250 leden (multinationals, grote bedrijven, MKB'ers, onderzoeks- en opleidingsorganisaties). De leden zijn voornamelijk gevestigd in de regio's Occitanie en Provence-Alpes-Côte d'Azur en hun kennis en kunde bestrijken de hele watercyclus. Met het hoofdkantoor in Montpellier, een filiaal in Toulouse en Aix-en-Provence, worden bedrijven door Aqua Valley ondersteund op het gebied van innovatie, competentieontwikkeling, partnerships en internationalisering van hun activiteiten.

<http://www.pole-eau.com/Le-Pole>

Pole Mer Bretagne Atlantique

Pole Mer Bretagne Atlantique is een pôle de compétitivité in de regio's Bretagne en Pays de la Loire. Zowel kleinere bedrijven als grotere bedrijven zijn net zoals verschillende laboratoria, onderzoekscentra en opleidingsinstituten lid van deze maritieme pôle. Deze pôle de compétitivité brengt deze stakeholders samen en brengt synergie met zich mee. Gezamenlijk met zijn leden tracht Mer Bretagne Atlantique een leidende rol op zowel de Franse als internationale markten in te nemen.

<https://www.pole-mer-bretagne-atlantique.com/fr/pole/fonctionnement/le-pole>

Pole Mer Méditerranée

Pole Mer Méditerranée richt zich, zoals de naam wellicht aanduidt, op bedrijven uit de Franse regio's rondom de Middellandse Zee en telt meer dan 400 leden. Deze pôle de compétitivité werd in 2005 opgericht en brengt startende ondernemingen, kleine en middelgrote ondernemingen, grote groepen en onderzoeks- en opleidingsorganisaties samen en ondersteunt deze rond zes strategische terreinen:

- Maritieme defensie, veiligheid en beveiliging
- Marine en watersport
- Mariene energie en mijnbouwhulpbronnen
- Mariene levende wezens
- Milieu en kustontwikkeling
- Havens, logistiek en maritiem transport

<https://www.polemermediterranee.com/>

Tenerrdis

Tenerrdis is een pôle de compétitivité die gesitueerd is in Auvergne-Rhône-Alpes en zich focust op de energiesector. De missie van Tenerrdis is het bevorderen van de groei van duurzame activiteiten en het creëren van banen op lange termijn in de nieuwe energietechnologiesectoren, overeenstemmend met de uitdagingen van de energietransitie. Tenerrdis doet dit door het samenbrengen van alle actoren in de regio. De pôle de compétitivité telt 216 leden, waarvan 70% startup is. Tenerrdis richt zich op alle regionale bedrijven die zich bezighouden met energie, waaronder hydro-elektriciteit. De tak van hydro-elektriciteit bevat 62 bedrijven die gezamenlijk een budget van 442 miljoen euro hebben.

<https://www.tenerrdis.fr/fr/>

Clusters

Clusters zijn netwerken van bedrijven die voornamelijk bestaan uit startups en MKB'ers die regionaal sterk verankerd zijn en vaak in dezelfde branche en in dezelfde sector actief zijn. In een geglobaliseerde wereld van tegenwoordig maken clusters het mogelijk om door het bundelen van hun kracht markten te veroveren die niet toegankelijk zouden zijn geweest voor bedrijven alleen. De overheid speelt bij clusters, in tegenstelling tot bij pôles de compétitivité, een minder sterke rol.

Cluster Eau & Climat

Cluster Eau & Climat is een cluster dat in de agglomeratie van Agen in 2014 is opgericht. Het cluster heeft als doel om de kwaliteit en de kwantiteit van waterreserves te verbeteren. Kwesties zoals het watergebruik en de opwarming van de aarde spelen bij dit cluster ook een belangrijke rol. Het cluster bestaat uit bedrijven, onderzoeks- en opleidingscentra en lokale overheden die samenwerken om oplossingen te vinden voor de gevolgen van de klimaatverandering.

<https://www.eau-climat.com/>

Cluster EMS

Cluster EMS, afkorting van Eau-Milieus-Sols, verenigt bedrijven op het gebied van water, milieu en bodem die voornamelijk in de regio Île-de-France gelegen zijn. EMS is een cluster met een regionale dimensie, maar bouwt samen met belangrijke spelers uit Île-de-France ook aan een innovatiedynamiek in de rest van Frankrijk. Cluster EMS telt overigens 85 leden.

<https://clusterems.org/historique/>

DREAM Eau & Milieux

DREAM, afkorting van Durabilité de la Ressource en Eau Associée aux Milieux, is een cluster die in de regio Centre-Val de Loire gevestigd is. Het DREAM Water & Environments Cluster heeft als doel innovatie te ondersteunen en telt inmiddels meer dan 100 leden. Het bevordert de ontwikkeling van bijzonder innovatieve samenwerkingsprojecten voor R&D op het gebied van eco-technologieën met betrekking tot water en milieu. DREAM heeft de ambitie om de hele waardeketen te beheersen: van metrologie tot milieutechniek tot alternatieve water- en bodembehandelingen. Het cluster maakt deze ambitie waar door de ontwikkeling en groei van de aangesloten bedrijven te ondersteunen door deze te helpen met het op de markt brengen van nieuwe producten/diensten en door het uitvoeren van processen die voortvloeien uit deze onderzoeksprojecten.

<http://www.poledream.org/dream-2/>

Hydreos

Hydreos werkt aan de ontwikkeling van de watersector in Noordoost-Frankrijk met als doel om innovatieve oplossingen te ontwikkelen voor waternetwerken, een intelligent infrastructuurbeheer en biodiversiteit. Het bevordert de navolging van gezamenlijke innovatieknowhow voor duurzame oplossingen en internationale ontwikkeling. HYDREOS is een netwerk met maar liefst 150 leden die actief zijn op de watermarkt. De belangrijkste missie is het verbeteren van de prestaties van de lokale economische structuur in de watersector door het creëren van synergie om de ontwikkeling van innovatieve projecten te stimuleren.

<https://www.hydreos.fr/>

Pôle Environnement

Pôle Environnement, dat medegefinancierd wordt door de regio Nouvelle-Aquitaine, verenigt meer dan 80 eco-bedrijven, onderzoekers en opleidingsorganisaties. Het cluster heeft als doel om de innovatie en het concurrentievermogen te bevorderen. De Pôle Environnement Nouvelle-Aquitaine heeft een sterke expertise in de hele watersector met meer dan 35 leden die werken aan de grote watercyclus.

<https://www.pole-environnement.com/qui-sommes-nous-2/>

Instituten

Ministère de la Transition Écologie et Solidaire

Het Ministère de la Transition Écologie et Solidaire bereidt het beleid van de regering voor op het gebied van duurzame ontwikkeling, het milieu, de bescherming en verbetering van de natuur en de biodiversiteit, groene technologieën, energietransitie en energie, klimaat, preventie van natuurlijke en technologische risico's, industriële veiligheid, vervoer en de bijbehorende infrastructuur, uitrusting en de zee, en voert het uit. Het Ministère de la Transition Écologie et Solidaire stelt een

beleid op ter bestrijding van de opwarming van de aarde en de luchtverontreiniging en voert dit uit. Tevens bevordert het een duurzaam beheer van de schaarse hulpbronnen.

<https://www.ecologique-solidaire.gouv.fr/organisation-generale-bulletin-officiel-et-projet-loi-finances>

French Water Partnership

Het platform Water Expertise France, dat wordt gecoördineerd door het French Water Partnership, is het eerste platform dat op internationaal niveau verwijst naar de Franse knowhow op het gebied van water. Het maakt deel uit van een reeks instrumenten van Water Expertise France, een initiatief van de FWP met de ASTEE - Vereniging van water- en afvalprofessionals voor de promotie van de Franse knowhow op het gebied van water.

ASTEE

De ASTEE (L'Association Scientifique et Technique pour l'Eau et l'Environnement) is een Franse branchevereniging bestaande uit 4.000 professionals in de watersector (drinkwater, sanitaire voorzieningen, ecologisch beheer van waterbronnen en aquatische milieus) en in afval en stedelijke reinheid. ASTEE is opgericht met als doel om ontmoetingen en uitwisselingen te organiseren en informatie te delen voor alle publieke en private spelers. Het bevordert concrete oplossingen ten behoeve van de duurzame ontwikkeling van openbare milieudiensten door het ondersteunen van innovatieve ideeën, door het delen van feedback en het bundelen van vaardigheden.

Astee is de nationale correspondent van de gelijkwaardige Europese en wereldwijde water- en afvalverenigingen zoals IWA, ISWA en EWA

<https://www.astee.org/gouvernance/>.

Key Players

De Franse watersector kent verschillende key players die naast wateractiviteiten ook actief zijn op het gebied van andere vormen van energie. Grote bedrijven die actief zijn in de waterindustrie zijn o.a. Altereo, Artelia, Derichebourg, Sogedo, Suez, Tauw en Veolia.

Altereo

Kerncijfers (2018):

- Omzet van €14,5 miljoen.
- 5% geïnvesteerd in R&D.
- Groei van 7%.
- 170 partners.
- 5.000 klanten in Frankrijk

<http://altereo.fr/nous/>

Artelia

Artelia is een internationale multidisciplinaire advies-, ingenieurs- en projectmanagementgroep die actief is in de sectoren bouw, infrastructuur, water, industrie en milieu. Artelia voert haar missies uit op negen gebieden: bouw, multi-site, industrie, water, maritiem, milieu, energie, transport en steden.

Kerncijfers (2018):

- Omzet van €632 miljoen.
- 37% van de omzet is internationaal behaald.
- 68% van het klantenbestand is particulier.
- 5.900 partners.

<https://www.arteliagroup.com/fr/le-groupe/qui-sommes-nous/artelia-un-leader-de-l-ingenierie-independante>

Derichebourg

Derichebourg is een wereldwijde operator met een internationale dimensie in milieu-, bedrijfs- en gemeenschapsdiensten. De activiteiten zijn onderverdeeld in twee verschillende takken: de divisie Milieu en de divisie Multiservices.

Kerncijfers (milieutak):

- Omzet van €1,8 miljard .
- Actief in 9 landen.
- 4.600 partners.

<https://www.derichebourg.com/fr/accueil/qui-sommes-nous/profil>

Sogedo

SOGEDO, de 4e grootste waterdistributeur in Frankrijk, wijdt zijn ervaring en vaardigheden aan het bedienen van de overheid op het gebied van drinkwater en sanitaire voorzieningen.

In de loop der jaren is SOGEDO erin geslaagd haar waarden op het gebied van openbare dienstverlening te ontwikkelen en zich te vestigen als een solide, betrouwbare en innovatieve economische speler in de watersector. De kracht ligt in de kennis van de behoeften van de gebieden en het netwerk van een twintigtal operationele centra in meer dan vijftien departementen.

Kerncijfers:

- Omzet van €83 miljoen.
- 350 werknemers.
- 20 operationele centra.
- Actief in meer dan 15 departementen.

<https://sogedo.fr/qui-sommes-nous/>

Suez

SUEZ bedenkt innovatieve oplossingen om haar klanten te ondersteunen bij de overgang van een lineair model dat overconsumptie van grondstoffen naar een circulaire economie die recycleert en de waarde ervan verhoogt.

Frankrijk is het belangrijkste land van SUEZ en het belangrijkste werkterrein, met bijna 40% van het personeel dat in Frankrijk is gevestigd. Als leider op het gebied van intelligent en duurzaam grondstoffenbeheer draagt SUEZ bij aan de dynamiek van de regio's door middel van haar twee hoofdactiviteiten, water en afvalrecycling en -terugwinning.

Kerncijfers Suez in Frankrijk:

- 29.000 partners.
- 8 miljoen personen voorzien van drinkwater.

- 11 miljoen personen profiteren van de sanitaire voorzieningen.
- 1,3 miljoen ton aan afval verzameld.

<https://www.suez.fr/fr-fr/nous-connaitre/qui-sommes-nous>

Tauw

De Tauw Groep is een Europees advies- en ingenieursbureau, toonaangevend op het gebied van milieuadvies en duurzame ontwikkeling. Elke Tauw-dochteronderneming heeft een brede expertise op het gebied van milieuadvies, milieutechniek en bouwtechniek. Hoewel de core business van Tauw water en bodem is, zijn de competenties veel gevarieerder geworden.

Kerncijfers Tauw in Frankrijk:

- Opgericht in 1994.
- 100 werknemers.
- 5 verschillende kantoren.

<https://www.tauw.fr/a-propos-de-nous/>

Veolia

De Veolia Groep is de wereldwijde benchmark voor geoptimaliseerd resource management. Met meer dan 171.000 medewerkers op vijf continenten ontwerpt en implementeert het bedrijf oplossingen voor water-, afval- en energiebeheer die bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van steden en industrieën. Door middel van haar drie complementaire activiteiten draagt Veolia bij aan de ontwikkeling van de toegang tot hulpbronnen, het behoud van de beschikbare hulpbronnen en de vernieuwing ervan.

Kerncijfers:

- 171.000 werknemers verdeeld over 5 continenten.
- Omzet van €25,911 miljard.
- 95 miljoen personen voorzien van drinkwater.
- 63 miljoen mensen aangesloten op sanitaire voorzieningen.
- 2667 geëxploiteerde afvalwaterzuiveringsinstallaties.
- 3603 beheerde installaties voor drinkwaterproductie.

<https://www.veolia.fr/qui-sommes-nous/veolia-en-bref>

Events

Pollutec

The logo for Pollutec 2020 features the word "POLLUTEC" in large, bold, blue and green letters. To the right, it says "1-4 DEC 2020" in a smaller, dark font, and further right, "LYON EUREXPO FRANCE" in a similar font.

Pollutec is een internationale salon op het gebied van duurzaamheid, milieu en energie. Het event is in 1978 van start gegaan en heeft inmiddels 28 edities achter de rug. Tijdens het evenement zullen

duizenden professionals aanwezig zijn om te netwerken, hun kennis op het gebied van duurzaamheid, milieu en energie te verruimen en de laatste trends en ontwikkelingen te volgen. Gedurende deze dagen draait de hele beurs om duurzaamheid-, milieu- en energithema's en zullen talrijke bedrijven hun projecten, uitvindingen en ideeën met de rest van de wereld delen. Pollutec is hét platform voor professionals die zich interesseren voor of die zich bezighouden met duurzaamheid, milieu en energie. Het event richt zich voornamelijk op vraagstukken op het gebied van afval, water, energie, lucht en duurzaamheid in steden waarbij innovators hun bevindingen en oplossingen met behulp van conferenties en tentoonstellingen presenteren. Onder andere het thema water zal extra aandacht krijgen tijdens Pollutec 2020. Nederland zal als waterexpert de eer krijgen om zich tijdens de 29ste tot Country of Honour te mogen noemen.

<https://www.pollutec.com/fr-fr/a-propos/secteurs/gestion-ressource-eau.html>

Datum: 01-12-2020 t/m 04-12-2020

Locatie : Lyon Eurexpo, Lyon

Journées Information Eaux

Journées Information Eaux wordt sinds 1974 om de 2 jaar georganiseerd door APTEN en IC2MP (Institut de Chimie des Milieux et Matériaux de Poitiers). In 45 jaar tijd is dit congres een referentiepunt geworden op het gebied van water en milieu. Meer dan 80 exposities worden verdeeld over drie parallelle ruimtes gehouden. Er zullen ook ongeveer 50 wetenschappelijke posters worden gepresenteerd. Journées Information Eaux brengt een twintigtal stands samen die gewijd zijn aan fabrikanten van wateranalyse-, -behandelings- en -zuiveringsapparatuur.

<https://www.jie-poitiers.com/>

Datum: 06-10-2020 t/m 08-10-2020

Locatie: Poitiers

Water Tech Hackathon

Water Tech Hackathon is een relatief nieuw event op het gebied van water. De standplaatsen van dit evenement zijn Montpellier, Barcelona en Saint-Pierre (La Réunion). Verschillende activiteiten zullen tijdens Water Tech Hackathon georganiseerd worden en meerdere thema's zullen aangesneden worden. Tijdens het event worden enkele uitdagingen opgesteld waarop de aanwezige professionals een adequaat antwoord op dienen te vinden.

<https://www.water4future.com/>

Datum: N.b.

Locatie: N.b.

Cycl'eau

Cycl'eau is de eerste regionale vakbeurs gewijd aan waterbeheer voor publieke en private belanghebbenden in de waterbeheersector. Cycl'eau wordt in verschillende steden in meerdere regio's van Frankrijk gehouden. Toulouse, Lille, Staatsburg en Vichy zijn momenteel de steden waar deze vakbeurzen georganiseerd worden. De vakbeurzen van CYCL'EAU, in samenwerking met alle publieke en private actoren, lokale overheden en industriëlen, bieden concrete oplossingen voor waterbeheerproblemen.

<https://www.cycleau.fr/reservation/exposer>

Datum : 30-09-2020 t/m 01-10-2020

Locatie : Grand Palais, Lille

Carrefour des Gestion de l'Eau

Dit grote evenement in Frankrijk op het gebied van water brengt elk jaar vele publieke en private spelers op de watermarkt teweeg . In januari aanstaande, met 13.000 verwachte bezoekers, zal de 21ste editie meer dan 90 conferenties, workshops, demonstraties en meetings bevatten.

Met voor het eerst 500 exposanten in 4 hallen, gedurende 2 dagen, zal de 2020-editie van de Carrefour des Gestions Locales de l'Eau de mogelijkheid bieden voor stakeholders om elkaar te ontmoeten. De editie van 2019 had op 31 januari 12.400 deelnemers aangetrokken, een stijging van 9% ten opzichte van 2018.

https://www.idealco.fr/evenement/carrefour-eau/?gclid=Cj0KCQiAvJXxBRCeARIsAMSkApqRXKvjt8bWEJ5gyKD-ASrqtqYcnqUquVjgtz - PEHhZGVUJHMhR2oaAhBIEALw_wcB

Datum: 29-30 januari 2020

Locatie: Parc des expositions, Rennes